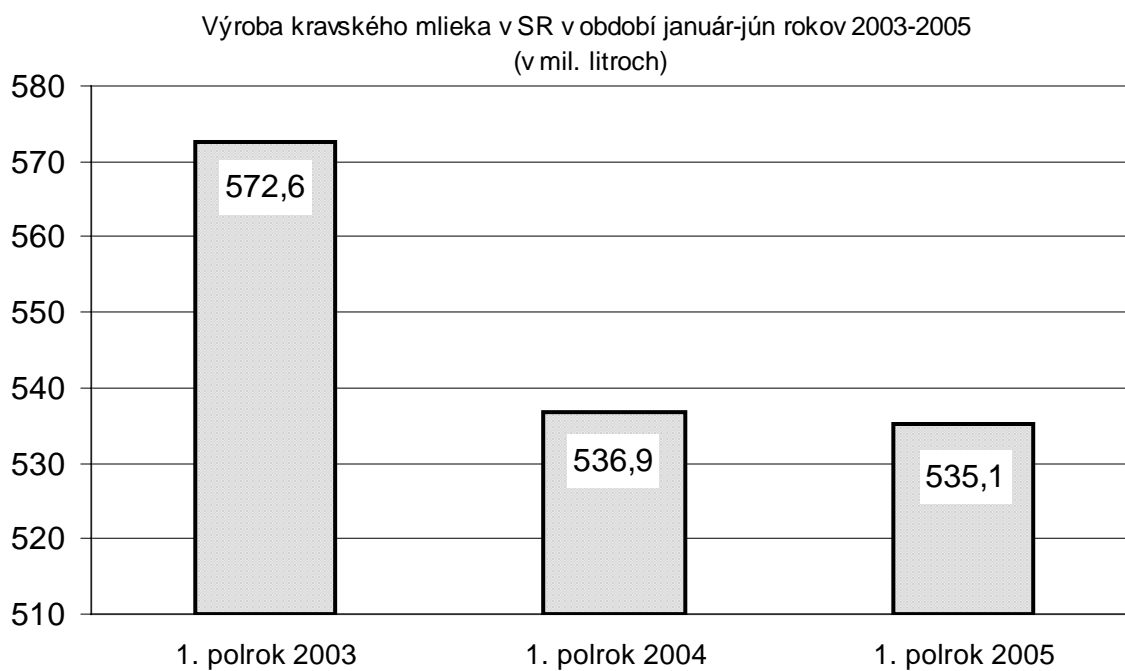

MLIEKO

Situačná a výhľadová správa k 31.6.2005

Bratislava,
november 2005

Autor:

Ing. Ivan MASÁR

Technická spolupráca:

Miroslava MORÁROVÁ

Ing. Viera ŠAJBIDOROVÁ

Zdroje informácií:

- Ministerstvo pôdohospodárstva SR
- Štatistický úrad Slovenskej republiky
- Pôdohospodárska platobná agentúra
- Slovenský mliekarenský zväz
- Výskumný ústav ekonomiky poľnohospodárstva a potravinárstva, Bratislava
- RADELA s.r.o.
- Agra Europe Weekly

Text neprešiel jazykovou korektúrou a za odbornosť zodpovedá autor.

© VÚEPP Bratislava

ISBN 80-8058-384-6

Dielo a jeho časti je možné publikovať len s písomným súhlasom nositeľa autorského práva.

Mlieko

Vydal: Výskumný ústav ekonomiky poľnohospodárstva a potravinárstva v Bratislave.
Vydanie prvé. Náklad 60 výtlačkov. Rozsah 32 strán, 28 tabuliek, 3 grafy.

ISBN 80-8058-384-6

Zoznam skratiek

AgE	Agra Europe Weekly
ČR	Česká republika
DPH	daň z pridanej hodnoty
EÚ	Európska únia
FAO	Organizácia OSN pre potravinárstvo a poľnohospodárstvo
KD	kŕmne dni
ks	kus
kg	kilogram
l	liter
m. j.	merná jednotka
mil. l	milión litrov
MP SR	Ministerstvo pôdohospodárstva SR
NBS	Národná banka Slovenska
OECD	Medzinárodná organizácia pre ekonomickú spoluprácu a rozvoj
PPA-ATIS	Pôdohospodárska platobná agentúra-Agrárne trhové informácie Slovenska
SMZ	Slovenský mliekarenský zväz
SOM	sušené odstredené mlieko
SR	Slovenská republika
ŠÚ SR	Štatistický úrad Slovenskej republiky
tis. l	tisíc litrov
tis. t	tisíc ton
tis. ks	tisíc kusov
tis. Sk	tisíc slovenských korún
USDA	Ministerstvo poľnohospodárstva USA (US Department of Agriculture)
VN	vlastné náklady
VÚEPP	Výskumný ústav ekonomiky poľnohospodárstva a potravinárstva

OBSAH	Strana
Úvod	5
Súhrn	5
1. Regulačná a podporná politika trhu.....	7
1.1. Národná legislatíva	7
1.2. Legislatíva EÚ	7
2. Situácia na trhu v SR	10
2.1 Prvovýroba	10
2.2 Spracovateľský priemysel	15
2.3 Bilancie zdrojov a použitia	16
2.4 Ceny	18
2.5 Zahraničný obchod	22
3. Situácia na trhu EÚ	23
4. Situácia na trhu vo svete.....	25
4.1 Produkcia	25
4.2 Spotreba	28

ÚVOD

Predložená situačná a výhľadová správa Mlieko je vypracovaná podľa metodiky schválenej MP SR na základe podkladov uvedených zdrojov informácií spolu s vlastnými prepočtami podľa skutočného stavu v sektore mliekarenstva ku 31.6.2005. Správa je k dispozícii na VÚEPP v Bratislave a na internetovej stránke <http://www.vuepp.sk>. Nasledujúca správa bude spracovaná v decembri 2005.

SÚHRN

V prvom polroku 2005 pokračoval v SR klesajúci trend priemerného počtu dojníc, ktoré sa v porovnaní s prvým polrokom 2004 znížili na 199,6 ks, t.j. o 5% a v porovnaní s koncom roku 2004 klesli o 3,1%.

V sledovanom období stúpila priemerná denná dojnosť na 14,81 litra, čo je o 5,6% viac ako v prvom polroku 2004 a o 6,6% viac ako denný priemer dojnosti v roku 2004.

Objem výroby kravského mlieka v prvom polroku 2005 dosiahol hodnotu 535,1 mil. litrov. V porovnaní s rovnakým obdobím roku 2004 klesol len nepatrne o 0,3%. Produkcia kravského mlieka za právnické osoby sa v prvých šiestich mesiacoch roku 2005 znížila oproti rovnakému obdobiu roku 2004 o 0,4%.

Za polrok 2005 stúpol objem predaja mlieka od prvovýrobcov o 2,3% oproti prvému polroku 2004 a dosiahol tak výšku 495,2 tis. ton. V porovnaní s prvým polrokom 2003 predali prvovýrobcovia o 4,5% kravského mlieka menej.

Za obdobie január-jún 2005 klesol objem výroby konzumného mlieka v spracovateľských organizáciách oproti rovnakému obdobiu roku 2004 o 9,7% a pri porovnaní s prvým polrokom 2003 to predstavuje výrazné zníženie o 24,1%.

Výroba prírodných druhov syrov stúpila v sledovanom období oproti prvému polroku 2004 o 10,8 % na hodnotu 20 320 ton, bola však nižšia o 7,1% ako objem uvedenej výroby za obdobie január-jún 2003.

Produkcia tavených syrov v prvom polroku tohto roku bola 5 341 ton, t.j. o 9,2% nižšia než v rovnakom období roku 2004 a produkcia kyslomliečnych výrobkov sa znížila o 1,1%.

Veľmi výrazne, o 35,7% na hodnotu 4 763 ton klesol v 1. polroku 2005, v porovnaní s rovnakým obdobím minulého roku, objem výroby masla a ost. výrobkov z mliečneho tuku. Produkcia sušeného mlieka bola 6 106 ton, čo predstavuje zníženie o 8,0% a výroba smotany stúpila za prvých šesť mesiacov 2005 v porovnaní s rovnakým obdobím 2004 o 22,4% na hodnotu 16 817 ton. Oproti prvému polroku 2003 objem výroby smotany vzrástol o 31,7%.

Spracovatelia nakupovali v prvom polroku 2005 kravské mlieko za priemernú cenu 9,58 Sk/kg, čo je v porovnaní s prvým polrokom 2004 viac o 5,4%. Za dodané mlieko do mliekarenských podnikov sa v kvalitatívnej triede Q. za sledované obdobie nákupná cena zvýšila na hodnotu 9,76 Sk/kg, t.j. o 5,9%.

Obchodné rozpätie medzi odbytovými cenami spracovateľov a spotrebiteľskými cenami v maloobchode predstavovalo v mesiaci jún 2005 pri konzumnom polotučnom mlieku rozdiel 3,18 Sk/l, čo je o 48,6% viac ako v marci tohto roku. Priemerné obchodné rozpätie pri kyslom mlieku bolo 2,75 Sk/ks, čo je o 11,8% viac ako rozdiel v marci 2005.

Summary

In the first half year of 2005, the downward trend of the average dairy cows number was kept on. In comparison with the first half year of 2004, the number of milking cows was decreased to 199,6 heads, i.e. by 5% and in comparison with the end of 2004 it was decreased by 3,1%.

In the watched period, the average daily milk yield was increased to 14,81 litres, i.e. by 5,6% more than in the first half year of 2004 and by 6,6% more in comparison with the daily average in 2004.

In the first half year of 2005, the volume of milk production reached the value of 535,1 million litres. As compared to the previous year, it was increased only by 0,3%. In the first six months of 2005, the cow milk production of legal persons was decreased by 0,4% in comparison with the same period of the previous year.

In the first half year of 2005, the sale of milk from primary producers was increased by 2,3% in comparison with the first half year of 2004 and it reached the volume of 495,2 thousand tonnes. Primary producers sold by 4,5% of cow milk less than in the first half year of 2003.

In the period of January–February 2005, the production of consumable milk was decreased by 9,7% in processing organizations as compared to the same period of 2004 and by 9,7% in comparison with the first half year of 2003 – it means a substantial decrease by 24,1%.

In comparison with the first half year of 2004, in the watched period, the production of natural cheeses was increased by 10,8% to 20 320 tonnes. However, it was lower by 7,1% than the volume of the cheese production in the period of January-June of 2003.

In the first half year of 2005, the production of processed cheeses reached 5 341 tonnes, i.e. by 9,2% less than in the previous period of 2004 and production of fermented milk products was decreased by 1,1%.

In the first half year of 2005, the production of butter and other products from milk fat was decreased very significantly to the value of 4 763 tonnes (by 35,7%) in comparison with the same period of the last year. In the first six months of 2005, the production of powder milk reached 6 106 tonnes, it means an decrease by 8,0% and the production of cream was increased by 22,4% to the value of 16 817 tonnes in comparison with the same period of 2004. In comparison with the first half year of 2003, the production of cream was increased by 31,7%.

Processors purchased cow milk per the average price of 9,58 SKK/kg, i.e. more by 5,4% in comparison with the first half year of 2004. The purchase price of milk (the quality class Q) delivered into the dairy industry was increased by 5,9% to 9,76 SKK/kg.

In June of 2005, the difference (trade margin) between processor's prices and consumer prices reached 3,18 SKK per litre, i.e. by 48,6% more than in March of the same year. The average trade margin of fermented milk reached 2,75 SKK per piece, i.e. by 11,8% more than in March of 2005.

1. Regulačná a podporná politika trhu

1.1 Národná legislatíva

- Zákon č. 29/1984 Z.z. z 22. marca 1984 o sústave základných a stredných škôl (školský zákon) o zmene a doplnení niektorých zákonov.
- Vyhláška Ministerstva školstva a vedy SR z 5. decembra 1994 o predškolských zariadeniach.
- Zákon č. 152/1995 Z.z. z 27. júna 1995 o potravinách v znení neskorších predpisov.
- Zákon č. 264/1999 Z.z. zo 7. septembra 1999 o technických požiadavkách na výrobky a o posudzovaní zhody a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
- Zákon č. 491/2001 Z.z. z 18. októbra 2001 o organizovaní trhu s vybranými poľnohospodárskymi výrobkami.
- Zákon č. 540/2001 Z.z. z 21. novembra 2001 o štátnej štatistike.
- Zákon č. 488/2002 Z.z. z 18. júna 2002 o veterinárnej starostlivosti a o zmene niektorých zákonov.
- Zákon č. 473/2003 Z.z. z 24. októbra 2003 o Pôdohospodárskej platobnej agentúre, o podpore podnikania v pôdohospodárstve a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
- Zákon č. 596/2003 Z.z. z 5. novembra 2003 o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
- Výnos MP SR a MZ SR č. 1187/2004–100 z 28. apríla 2004, ktorým sa vydáva hlava PK SR upravujúca označovanie potravín.
- Výnos MP SR z 31. augusta 2004 č. 2108/2004-100 o poskytovaní pomoci z finančných zdrojov Európskej únie na podporu spotreby mlieka a mliečnych výrobkov pre žiakov s povinnou školskou dochádzkou v znení výnosu MP SR z 10. augusta 2005 č. 3090/2005-100.
- Výnos MP SR a MZ SR č. 2264/2004–100 z 9. septembra 2004, ktorým sa vydáva hlava PK SR upravujúca zahustené mlieko, sušené mlieko, kazeíny a kazeináty.
- Výnos MP SR a MZ SR č. 2265/2004–100 z 9. septembra 2004, ktorým sa vydáva hlava PK SR upravujúca mlieko a výrobky z mlieka.
- Zákon č. 523/2004 Z. z. z 23. septembra 2004 o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
- Nariadenie vlády SR č. 250/2005 Z.z. z 31. mája 2005, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o opatreniach na organizovanie trhu s mliekom a mliečnymi výrobkami.

1.2 Legislatíva EÚ

Kvóty

- Nariadenie Rady (ES) č. 1255/1999 zo dňa 17. mája 1999 o spoločnej organizácii trhu s mliekom a mliečnymi výrobkami (Ú. v. ES L160/57, 26.6.1999).
- Nariadenie Rady (ES) č. 1788/2003 z 29. septembra 2003, ktoré ustanovuje poplatky v sektore mlieka a mliečnych výrobkov (Ú. v. EÚ L 270/123-136, 21.10.2003).

- Nariadenie Komisie (ES) č. 595/2004 z 30. marca 2004, ktorým sa stanovujú podrobné pravidlá uplatňovania nariadenia Rady (ES) č. 1788/2003, ktorým sa stanovujú poplatky v sektore mlieka a mliečnych výrobkov (Ú. v. EÚ L 94/22-32, 31.3.2004).
- Rozhodnutie Rady z 22. marca 2004, ktorým sa v dôsledku reformy spoločnej poľnohospodárskej politiky upravuje Akt o podmienkach prístúpenia Českej republiky, Estónskej republiky, Cyperskej republiky, Lotyšskej republiky, Litovskej republiky, Maďarskej republiky, Maltskej republiky, Poľskej republiky, Slovinskej republiky a Slovenskej republiky a o úpravách zmlúv, na ktorých je založená Európska únia (Ú. v. EÚ L 93/1-17, 30.3.2004).
- Nariadenie Komisie (ES) č. 1233/2004 z 2. júla 2004, ktorým sa ustanovujú prechodné opatrenia na uplatňovanie nariadenia (ES) č. 595/2004 týkajúce sa schémy poplatkov v sektore mlieka a mliečnych výrobkov z dôvodu prístúpenia Českej republiky, Estónskej republiky, Cyperskej republiky, Lotyšskej republiky, Litovskej republiky, Maďarskej republiky, Maltskej republiky, Poľskej republiky, Slovinskej republiky a Slovenskej republiky (Ú. v. EÚ L 234/7-8, 3. 7. 2004).
- Nariadenie Komisie (ES) č. 490/2005 z 29. marca 2005 o delení medzi „dodávkami“ a „priamym predajom“ národných referenčných množstiev stanovených na roky 2004/2005 v prílohe I k nariadeniu Rady (ES) č. 1788/2003.

Školské mlieko

- Nariadenie Komisie (EC) č. 2707/2000 ustanovujúce pravidlá na uplatňovanie nariadenia Rady (ES) č. 1255/1999, pokiaľ ide o pomoc spoločenstva týkajúcu sa poskytovania mlieka a mliečnych výrobkov žiakom vo vzdelávacích inštitúciách. (Ú. v. EÚ L 311, 12.12.2000).
- Nariadenie Rady (ES) č. 1787/2003 z 29. septembra 2003, ktoré mení a dopĺňa nariadenie (ES) o spoločnej organizácii trhu s mliekom a mliečnymi výrobkami (Ú. v. EÚ L 270, 21.10.2003).
- Nariadenie Komisie (ES) č. 816/2004 z 29. apríla 2004, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (ES) č. 2707(EC) č. 2707/2000 ustanovujúce predpisy týkajúce sa na uplatňovania nariadenia Rady (ES) č. 1255/1999, pokiaľ ide o pomoc spoločenstva na dodávanie mlieka a určitých mliečnych výrobkov školákovi v školských zariadeniach (Ú. v. EÚ L 153, 30.4.2004).

Trhové mechanizmy

- Nariadenie Komisie (ES) č. 2571/1997 z 15. decembra 1997 o predaji masla za znížené ceny a poskytovaní subvencií na smotanu, maslo a koncentrované maslo na použitie vo výrobe pekárenských výrobkov, zmrzlíny a iných potravín.
- Nariadenie Rady (EHS) č. 429/1990 z 20. februára 1990 o pridelovaní subvencií na koncentrované maslo určené na priamu spotrebu v spoločenstve prostredníctvom verejnej súťaže.

- Nariadenie Komisie (EHS) č. 2921/1990 z 10. októbra 1990 o subvencii na výrobu kazeínu a kazeinátov z odstredeného mlieka.
- Nariadenie Komisie (ES) č. 174/1999 z 26. januára 1999, ktoré ustanovuje osobitné podrobné pravidlá na uplatňovanie nariadenia rady (EHS) č. 804/68, čo sa týka vývozných licencií a vývozných náhrad v prípade mlieka a mliečnych výrobkov.
- Nariadenie Komisie (ES) č. 2771/1999 zo 16. decembra 1999, ktorým sa ustanovujú podrobné pravidlá na uplatňovanie nariadenia rady (ES) č. 1255/1999 pokiaľ ide o intervenciu na trhu s maslom a smotanou.
- Nariadenie Komisie (ES) č. 2799/1999 zo 17. decembra 1999, ktorým sa ustanovujú podrobné predpisy na uplatňovanie nariadenia (ES) č. 1255/1999 týkajúce sa poskytovania finančnej pomoci na odstredenú mlieko a sušené odstredenú mlieko určené na výkrm zvierat a na predaj takéhoto sušeného odstredeného mlieka.
- Nariadenie Komisie (ES) č. 800/1999 z 15. apríla 1999, ktorým sa ustanovujú spoločné podrobné pravidlá pre uplatňovanie vývozných náhrad na poľnohospodárske výrobky.
- Nariadenie Komisie (ES) č. 1520/2000 z 13. júla 2000 ustanovujúce spoločné podrobné pravidlá pre uplatňovanie systému pridelovania vývozných náhrad na určité poľnohospodárske produkty vyvážené vo forme tovaru, na ktoré sa nevzťahuje príloha I zmluvy a kritériá pre stanovenie čiastky týchto náhrad.
- Nariadenie Komisie (ES) č. 214/2001 z 20. januára 2001 ustanovujúce podrobné pravidlá pre uplatňovanie nariadenia rady (ES) č. 1255/1999, pokiaľ ide o intervenciu na trhu s odtučneným práškovým mliekom.
- Nariadenie Komisie (ES) č. 2535/2001 zo 14. decembra 2001, ktorým sa ustanovujú podrobné pravidlá uplatňovania nariadenia rady (ES) č. 1255/1999 v súvislosti s dohodami týkajúcimi sa dovozu mlieka a mliečnych výrobkov a otvorenia colných kvót.
- Nariadenie Komisie (ES) č. 580/2004 z 26. marca 2004, ktorým sa ustanovuje verejná súťaž týkajúca sa vývozných náhrad za určité mliečne výrobky.
- Nariadenie Komisie (ES) č. 581/2004 z 26. marca 2004, ktorým sa vyhlasuje stála verejná súťaž na vývozné náhrady pre určité druhy masla.
- Nariadenie Komisie (ES) č. 582/2004 z 26. marca 2004, ktorým sa vyhlasuje stála verejná súťaž na vývozné náhrady pre sušené odstredenú mlieko.
- Nariadenie Komisie (ES) č. 562/2005 z 5. apríla 2005, ktorým sa ustanovujú pravidlá uplatňovania nariadenia Rady (ES) č. 1255/1999, pokiaľ ide o výmeny oznamov medzi členskými štátmi a Komisiou v sektore mlieka a mliečnych výrobkov.

Hygienické balíčky

- Nariadenie Európskeho Parlamentu a Rady (ES) č. 852/2004 z 29. apríla 2004 o hygiene potravín.
- Nariadenie Európskeho Parlamentu a Rady (ES) č. 853/2004 z 29. apríla 2004, ktorým sa ustanovujú osobitné hygienické predpisy pre potraviny živočíšneho pôvodu.

- Nariadenie Európskeho Parlamentu a Rady (ES) č. 854/2004 z 29. apríla 2004, ktorým sa ustanovujú osobitné predpisy na organizáciu úradných kontrol produktov živočíšneho pôvodu určených na ľudskú spotrebu.
- Nariadenie Európskeho Parlamentu a Rady (ES) č. 882/2004 z 29. apríla 2004 o úradných kontrolách uskutočňovaných za účelom zabezpečenia overenia dodržiavania potravinového a krmivového práva a predpisov o zdraví zvierat a o starostlivosti o zvieratá.

2. Situácia na trhu v SR

2.1 Prvovýroba

Priemerný počet dojníc (tis. ks)

Development of Average Number of Milking Cows (in th. heads)

Tabuľka č. 1

Obdobie ¹	r. 2003	z toho ⁽¹⁾ práv. osoby	r. 2004	z toho ⁽¹⁾ práv. osoby	r.2005	z toho ⁽¹⁾ práv.osoby	Index 05/04	Index 05/04 práv. osoby
Január ²	228,2	203,3	212,6	187,6	201,5	176,4	94,8	94,0
Február ³	227,6	202,6	211,3	186,4	199,1	174,0	94,2	93,3
Marec ⁴	227,2	200,8	211,4	186,4	200,5	175,3	94,8	94,0
Priemer I. Q. ⁵	227,2	202,2	211,8	186,8	200,4	175,2	94,6	93,8
Apríl ⁶	225,7	200,6	210,4	185,4	199,5	174,3	94,8	94,0
Máj ⁷	224,6	199,6	208,4	183,3	198,2	172,8	95,1	94,3
Jún ⁸	222,9	197,9	207,0	181,9	198,9	173,5	96,1	95,4
Priemer II. Q. ⁹	224,4	199,4	208,6	183,5	198,9	173,5	95,3	94,5
Jan. - Jún. ¹⁰	225,8	200,8	210,2	185,2	199,6	174,4	95,0	94,2
Júl ¹¹	220,3	195,2	204,5	179,3				
August ¹²	218,0	192,9	203,4	178,3				
September ¹³	225,9	190,9	202,3	177,3				
Priemer III. Q. ¹⁴	221,4	193,0	203,4	178,3				
Jan. - Sept. ¹⁵	223,2	198,2	207,9	182,9				
Október ¹⁶	213,5	188,6	200,7	175,7				
November ¹⁷	212,3	187,5	200,7	175,7				
December ¹⁸	211,9	187,1	199,7	174,7				
Priemer IV. Q. ¹⁹	212,6	187,7	200,4	175,4				
Jan. - Dec. ²⁰	220,5	195,5	206,0	181,0	189,1*	171,0*		

Zdroj: ŠÚ SR a vlastný prepočet, (1) Priemerný počet dojníc za právnické osoby, * výhľad 2005²¹

1 Period, (1) Out of which: legal persons, 2 January, 3 February, 4 March, 5 Average 1st Q, 6 April, 7 May, 8 June, 9 Average 2nd Q, 10 January-June, 11 July, 12 August, 13 September, 14 Average of 3rd Q, 15 January-September, 16 October, 17 November, 18 December, 19 Average of 4th Q, 20 January-December, 21 Source: SO SR and own calculation. *estimation. 2005. 1) Average number of milking cows per legal persons.

Aj v druhom štvrtroku 2005 pokračoval na Slovensku klesajúci trend priemerných stavov dojníc v SR, ktorých počet sa v porovnaní s 1. štvrtrokom tohto roku znížil o 0,8%. V porovnaní so situáciou na konci roka 2004 priemerný počet dojníc ku 30.6.2005 klesol o 3,1%.

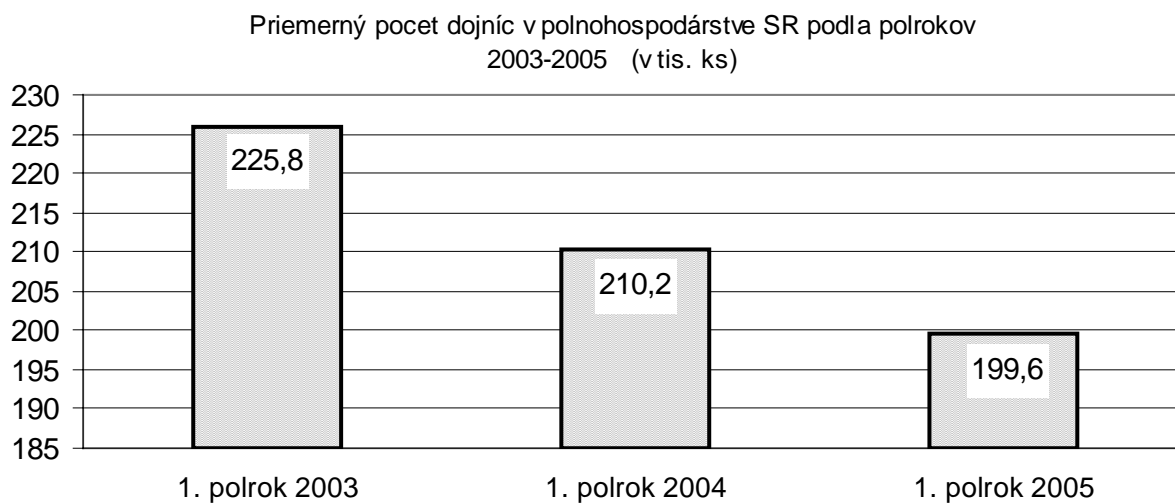

Chart: Average number of Milking Cows in Slovak agriculture in half years 2003-2005 (ths.head)

Dojnosť

Na rozdiel od poklesu priemerného stavu dojníc rastie v SR priemerná dojnosť, ktorá sa v druhom štvrtroku 2005 v porovnaní s prvými tromi mesiacmi tohto roka zvýšila o 11,4%. V porovnaní s prvým polrokom 2004 stúpila v porovnateľnom období roka 2005 priemerná dojnosť o 4,9%. Oproti priemeru minulého kalendárneho roka stúpila priemerná dojnosť za šesť mesiacov tohto roku o 6,6%.

Vývoj dojnosti na 1 dojnicu (litrov)

Development of Milk Yield per Milking Cow in Litres

Tabuľka č. 2

Obdobie	r. 2003	z toho ⁽¹⁾ práv.osoby	r. 2004	z toho ⁽¹⁾ práv.osoby	r. 2005	z toho ⁽¹⁾ práv. osoby	Index 05/04	Index 05/04 práv. osoby
Január ²	401,50	417,18	412,60	431,58	425,43	447,69	103,11	103,73
Február ³	375,50	391,19	393,40	412,27	395,93	417,54	100,64	101,28
Marec ⁴	436,60	455,80	426,20	445,95	446,60	471,11	104,79	105,64
I. Q. ⁵	1 213,40	1 263,92	1 232,20	1 289,81	1 267,89	1 336,70	102,90	103,63
Denný priemer I. Q.	13,48	14,04	13,54	14,17	14,09	14,85	104,04	104,79
Apríl ⁷	428,80	448,08	425,09	446,06	450,97	477,04	106,09	106,95
Máj ⁸	455,20	476,00	457,86	481,67	484,46	514,15	105,81	106,74
Jún ⁹	438,90	458,82	439,90	462,58	477,41	506,69	108,53	109,54
II. Q. ¹⁰	1 322,95	1 382,83	1 322,74	1 390,14	1 412,21	1 497,79	106,76	107,74
Denný priemer II. Q. ¹¹	14,60	15,20	14,54	15,28	15,52	16,46	106,76	107,74
Január-jún ¹²	2 535,80	2 082,44	2 554,10	2 678,83	2 680,17	2 833,27	104,94	105,77
Denný priemer jan.-jún. ¹³	14,00	14,61	14,03	14,72	14,81	15,65	105,52	106,35
Júl ¹⁴	444,50	182,82	446,20	469,29				
August ¹⁵	431,50	1 033,19	440,90	463,76				
September ¹⁶	411,70	992,85	418,70	439,92				
III. Q. ¹⁷	1 287,70	1 345,38	1 305,80	1 373,05				
Denný priemer III. Q. ¹⁸	14,00	14,62	14,19	14,92				
Január-september ¹⁹	3 823,60	3 991,27	3 859,70	4 051,33				
Denný priemer jan.-sep. ²⁰	14,00	14,62	14,09	14,79				
Október ²¹	404,60	422,43	413,40	433,37				
November ²²	387,10	403,64	392,20	411,09				
December ²³	410,10	428,30	415,92	436,77				
IV. Q. ²⁴	1 201,80	1 254,37	1 221,52	1 281,24				
Denný priemer IV. Q. ²⁵	13,06	13,63	13,28	13,93				
Január-december ²⁶	5 028,50	5 249,19	5 083,22	5 335,03				
Denný priemer jan.-dec. ²⁷	13,78	14,38	13,89	14,58	14,58*	15,59*		

Zdroj: ŠÚ SR a vlastný prepočet. 1) Priemerná dojnosť dojníc za právnické osoby, * odhad roku 2005²⁸

1 Period, (1) out of which: legal persons, 2 January, 3 February, 4 March, 5 1st Q, 6 Daily average 1st Q, 7 April, 8 May, 9 June, 10 Sum 2nd Q, 11 Daily average 2nd Q, 12 January-June, 13 Daily average January-June, 14 July, 15 August, 16 September, 17 Sum 3rd Q, 18 Daily average 3rd Q, 19 January-September, 20 Daily average January-September, 21 October, 22 November, 23 December, 24 4th Q, 25 Daily average 4th Q, 26 January-December, 27 Daily average January-December, 28 Source: SO SR and own calculation. * estimation 2005 1) The average milk yield per milking cow - legal persons

Produkcia mlieka

Objem výroby kravského mlieka v SR sa za prvý polrok 2005 v porovnaní s prvým polrokom 2004 znížil o 0,3%. Oproti prvému polroku 2003 bola produkcia kravského mlieka nižšia o 6,6%.

Vývoj výroby kravského mlieka (mil. litrov)

Development of Total Cow Milk Production in Mill. Litres

Tabuľka č. 3

Obdobie ¹	r. 2003	z toho ⁽¹⁾ práv. osoby	r. 2004	z toho ⁽¹⁾ práv. osoby	r. 2005	z toho ⁽¹⁾ práv. osoby	Index 05/04	Index 05/04 práv. osoby
Január ²	91,6	84,8	87,7	81,0	85,7	79,0	97,7	97,5
Február ³	85,5	79,3	83,1	76,8	78,8	72,6	94,8	94,5
Marec ⁴	98,6	91,5	90,1	83,1	89,5	82,6	99,4	99,3
za I. Q. ⁵	275,7	255,6	261,0	240,9	254,1	234,2	97,4	97,2
Apríl ⁶	96,8	89,9	89,5	82,7	90,0	83,1	100,6	100,5
Máj ⁷	102,3	95,0	95,4	88,3	96,0	88,8	100,6	100,6
Jún ⁸	97,8	90,8	91,0	84,1	94,9	87,9	104,3	104,4
za II. Q. ⁹	296,9	275,7	275,9	255,1	281,0	259,9	101,8	101,9
Jan. - Jún. ¹⁰	572,6	531,3	536,9	496,1	535,1	494,1	99,7	99,6
Júl ¹¹	97,9	90,7	91,2	84,2				
August ¹²	94,1	86,9	89,7	82,7				
September ¹³	88,9	82,1	84,7	78,0				
za III. Q. ¹⁴	280,9	259,7	265,6	244,8				
Jan. - Sept. ¹⁵	853,4	791,0	802,5	740,9				
Október ¹⁶	86,4	79,7	83,0	76,1				
November ¹⁷	82,2	75,7	78,7	72,2				
December ¹⁸	86,9	80,1	83,1	76,3				
za IV. Q. ¹⁹	255,5	235,5	244,8	224,7				
Jan. - Dec. ²⁰	1 108,9	1 026,5	1 047,2	965,6	1036,0 *	970,0 *		

Zdroj: ŠU SR a vlastný prepočet. (1) Výroba mlieka za právnické osoby, * odhad roku 2005²¹

1 Period, (1) out of which: legal persons, 2 January, 3 February, 4 March, 5 1st Q, 6 April, 7 May, 8 June, 9 2nd Q, 10 January-June, 11 July, 12 August, 13 September, 14 3rd Q, 15 January-September, 16 October, 17 November, 18 December, 19 4th Q, 20 January-December, 21 Source: ŠU SR and own calculation. *estimation 2005 1) Total cow milk production - legal persons.

Predaj

Vývoj predaja mlieka od prvovýrobcov (tis. ton)

Development of Milk Purchase by Processing Organizations in Thousand Tons

Tabuľka č. 4

Obdobie ¹	2003			2004			2005		
	Predaj A ⁽¹⁾	Predaj B ⁽²⁾	Predaj C ⁽³⁾	Predaj A	Predaj B	Predaj C	Predaj A	Predaj B	Predaj C
Január ²	80,780	-	-	76,305	-	-	79,654	-	-
Február ³	75,436	-	-	72,442	-	-	73,127	-	-
Marec ⁴	86,810	-	-	78,735	-	-	76,051	-	-
I. Q spolu ⁵	243,026	7,900	250,926	227,482	8,051	235,533	228,832	1,954	230,786
Apríl ⁶	85,696	-	-	80,367	-	-	84,612	-	-
Máj ⁷	91,204	-	-	86,784	-	-	91,199	-	-
Jún ⁸	86,372	-	-	82,347	-	-	90,578	-	-
II. Q spolu ⁹	263,272	7,928	271,200	249,498	2,059	251,557	266,389	1,359	267,748
Jan.-jún spolu ¹⁰	506,298	15,828	522,126	476,980	10,110	487,090	495,221	3,313	498,534
Júl ¹¹	86,199	-	-	82,779	-	-	84,735	-	-
August ¹²	82,877	-	-	81,195	-	-	81,021	-	-
September ¹³	77,642	-	-	76,497	-	-	75,741	-	-
III. Q spolu ¹⁴	246,718	7,887	254,605	240,471	1,609	242,080	241,497	1,351	242,848
Jan.-sept. spolu ⁵	753,016	23,715	776,731	717,451	11,719	729,170	736,718	4,664	741,382
Október ¹⁶	76,582	-	-	74,452	-	-	-	-	-
November ¹⁷	71,196	-	-	68,200	-	-	-	-	-
December ¹⁸	75,663	-	-	77,052	-	-	-	-	-
IV. Q spolu ¹⁹	223,441	7,991	231,432	219,704	1,674	221,378	-	-	-
Jan.-dec. spolu ²⁰	976,457	31706	1008,163	937,155	13,393	950,548	-	-	-

Zdroj: Radela výkaz ML (MP SR) 6-12 a ŠÚ SR (Zdroje a využitie mlieka za organizácie zapísané v registri fariem) a vlastné prepočty²¹

(1) Predaj A = Predaj spracovateľom, Zdroj ML (MP SR) 6-12

(2) Predaj B = mlieko spracované v organizáciách zapísaných v registri fariem plus ich priamy predaj. Zdroj ŠÚ SR

(3) Predaj C = Predaj A + Predaj B

1 Period, 2 January, 3 February, 4 March 5 1st quarter in total, 6 April, 7 May, 8 June, 9 2nd quarter in total, 10 January–June in total, 11 July, 12 August, 13 September 14 3rd quarter in total, 15 January – September in total, 16 October, 17 November, 18 december, 19 4th quarter in total, 20 January-December in total, 21 Source: Radela ML (MA SR) 6-12 and SO SR and own calculations. (sources and exploitation of milk - the organization written in the farm register) and own calculations. (1) Sale A= Sale to the processors (2) Sale B=Milk processed in organizations registered in the Farms register incl. Direct sale, (3) Sale C= Sale A + Sale B

V období január-jún 2005 sa objem predaja mlieka prvovýrobcov zvýšil v porovnaní s rovnakým obdobím roku 2004 o 2,3%, ale v porovnaní s prvým polrokom 2003 bol nižší o 4,5%. Výrazne poklesol v prvom polroku 2005 priamy predaj mlieka v organizáciách zapísaných v registri fariem v prospech predaja mlieka pre spracovateľov (Predaj A). V porovnaní s prvým polrokom 2004 klesol priamy predaj mlieka o 67,2% a v porovnaní s rovnakým obdobím roku 2003 o 79,1%.

2.2 Spracovateľský priemysel

Výroba mlieka a mliečnych výrobkov v spracovateľskom priemysle (v tonách)

Milk and Milk products production in processing industry in tons

Tabuľka č. 5

Obdobie ¹	Konzumné mlieko spolu ²	Syry prírodné ³				Syry tavené ⁸	Smotany spolu ⁹
		spolu vrátane čerstvých ⁴	z toho: ovčie syry ⁵	len čerstvé syry ⁶	z toho: ovčie ⁷		
Jan - Jun 2002 ¹⁰	166 197	21 084	894	4 944	144	5 365	10 882
Jan - Jun 2003 ¹¹	171 482	21 447	703	5 396	68	6 197	12 767
Jan - Jun 2004 ¹²	144 151	18 343	715	4 847	13	5 879	13 734
Jan - Jun 2005 ¹³	130 208	20320*	1 013	4	28	5 341	16 817

Zdroj: ML (MP SR) 6-12 a ŠÚ SR¹⁴

*bez indiv. údajov priameho predaja

1 Period, 2 Market milk in total, 3 Natural cheeses, 4 Natural cheeses including fresh cheeses, 5 Thereof: Cheeses made from sheep milk, 6 Fresh cheeses, 7 Thereof: Cheeses made from sheep milk, 8 Processed cheeses, 9 Creams in total, 10 January–June 2002 in total, 11 January–June 2003 in total, 12 January–June 2004 in total, 13 January–June 2005 in total, 14 In 2002 statistical data on cheeses were only available according to ML (MP SR) 6-12 – Statistical Office of the Slovakia did not divide cheeses according to individual sorts as in ML (MP SR) 6-12 *without individual data of the direct sale

Na Slovensku v prvom polroku 2005 pokračoval klesajúci trend výroby konzumného mlieka, keď v porovnaní s obdobím január-jún 2004 sa objem výroby znížil o 9,7% a v porovnaní s obdobím január-jún 2003 to predstavuje pokles 24,1%. Produkcia prírodných syrov sa v prvom polroku 2005 v porovnaní s prvými šiestimi mesiacmi 2004 zvýšila o 8,6%, pričom v kategórii ovčie syry výroba stúpila o 41,7%. Rástol objem výroby smotany – pri porovnaní polroka v aktuálnom roku oproti rovnakému obdobiu roku 2004 o 22,4% a v porovnaní s polrokom 2003 o 31,7%.

pokračovanie tabuľky č. 5

Obdobie ¹	Kyslo-mliečne výrobky ²	Maslo a výrobky z mlieč. tuku ³	Sušené mlieko spolu ⁴	z toho: odtučnené ⁵	plnotučné ⁶
Jan - June 2002 ⁷	31 477	8 145	6 006	3 772	2 142
Jan - June 2003 ⁸	30 801	8 117	7 074	5 679	1 371
Jan - June 2004 ⁹	26 594	7 405	6 640	4 438	2 156
Jan - June 2005 ¹⁰	26 308*	4 763*	6 106	2 896	3 018

Zdroj: ML (MP SR) 6-12 a ŠÚ SR¹¹

*bez indiv. údajov priameho predaja

1 Period, 2 Fermented milk products, 3 Butter and products from milk fat, 4 Milk powder in total, 5 Out of which: skimmed milk powder, 6 Out of which whole milk powder, 7 January–June 2002 in total, 8 January–June 2003 in total, 9 January–June 2004 in total, 10 January–June 2005 in total, 11 Source: ML (MP SR) 6-12 and Statistical Office of the Slovakia *without individual data of the direct sale

Výroba masla a výrobkov z mliečného tuku (napr. nátierok) klesla v prvom polroku 2005 oproti rovnakému obdobiu roku 2004 o 35,7% a oproti 1. polroku 2003 sa objem výroby znížil o 41,3%. V kategórii sušeného mlieka objem výroby klesol v porovnaní s polrokom 2004 o 8,1%, pričom v prípade odtučneného mlieka zníženie predstavovalo 34,8%, ale plnotučného mlieka sa vyrobilo o 40% viac.

Nákupné ceny mlieka

Za prvý polrok 2005 sa nákup mlieka spracovateľskými podnikmi oproti rovnakému obdobiu roku 2004 zvýšil o 3,8% a objem zaradeného mlieka do triedy Q. a I. stúpol o 4,4%. Priemerná nákupná cena mlieka sa v prvom polroku 2005 v porovnaní s januárom-júnom 2004 stúpla o 5,4%. V kvalitatívnej triede Q. zaplatili spracovatelia prvovýrobcom za dodané kravské mlieko v sledovanom období v porovnaní s polrokom 2004 v priemere o 5,9% viac.

Kvalita, ceny a úhrada za surové kravské mlieko v 1. polroku 2004 a 2005 za spracovateľov

Milk Quality, Prices and Total Payment of Milk in the 1st half of 2004 and 2005 in Dairies

Tabuľka č. 6

Trieda kvality ¹	Nákup mlieka ²				Vyplatená cena ³			
	1.-6. 2004	1.-6. 2005	1.-6. 2004	1.-6. 2005	1.-6. 2004	1.-6. 2005	1.-6. 2004	1.-6. 2005
	tis. t	tis. t	v %	v %	Sk/kg	Sk/kg	tis. Sk	tis. Sk
Spolu ⁴	476,980	495,221	100,00	100,00	9,09	9,58	4 333 988	4 742 561
Q + I. trieda ^{5*}	452,942	472,741	94,96	95,46	9,21	9,69	4 173 605	4 589 080
Q trieda ⁶	267,687	297,023	56,12	59,98	9,22	9,76	2 469 073	2 898 454
I. trieda ⁷	185,255	175,718	38,84	35,48	9,20	9,62	1 704 532	1 690 626
Neštandard ⁸	24,038	22,480	5,04	4,54	6,67	6,83	160 383	153 481

Zdroj: ML (MP SR) 6-12 a *vlastné prepočty⁹

1 Quality class, 2 Milk purchase, 3 Paid price, 4 Total, 5 Class Q and I, 6 Class Q, 7 Class I, 8 Non-standard, 9 Source: ML (MA SR) 6-12 and *own calculation.

2.3 Bilancie zdrojov a použitia

Bilancia predaného kravského mlieka v SR (v tonách)

Balance of Sold Cow Milk in Tons

Tabuľka č. 7

	m.j.	1.Q. 2003	1.Q. 2004	1.Q. 2005	1. polrok 2003	1. polrok 2004	1. polrok 2005
					(1)	(2)	(3)
Priemerné počty dojníc ¹	tis. ks	227,2	211,8	200,4	225,8	210,2	199,6
Úžitkovosť ²	kg	1 249,8	1 269,2	1 306,0	2 611,9	2 630,7	2 760,6
Produkcia ³	t	283 971,0	268 830,0	261 728,0	589 800,0	553 000,0	551 130,0
Počiatkové zásoby ⁴	t	36 494,0	20 000,0	18 880,2	36 494,0	20 000,0	18 880,2
Predaj mlieka od prvovýrobcom ⁵	t	250 926,0	235 533,0	230 786,0	522 126,0	487 090,0	498 534,0
Dovoz do SR ⁶	t	21 447,0	30 310,0	43 012,0	45 724,0	50 448,0	94 141,0
Zdroje spolu ⁷	t	308 867,0	285 843,0	292 678,2	604 344,0	557 538,0	611 555,2
Vývoz zo SR ⁸	t	63 317,0	40 877,0	66 795,0	152 904,0	125 120,0	191 610,0
Domáca spotreba ⁹	t	208 082,0	208 161,0	202 425,2	421 508,0	416 040,0	396 608,2
Konečné zásoby ¹⁰	t	37 468,0	36 805,0	23 458,0	29 932,0	16 378,0	23 337,0
Podiel dovozu na dom. spotrebe ¹¹	%	10,3	14,6	21,2	10,8	12,1	23,7
Podiel dovozu na predaji mlieka ¹²	%	8,5	12,9	18,6	8,8	10,4	18,9
Podiel vývozu na predaji mlieka ¹³	%	25,2	17,4	28,9	29,3	25,7	38,4

Zdroj: Rezortný výkaz ML (MP SR) 6-12, výkaz ŠÚ SR Živočišna výroba a predaj výrobkov z prvovýroby¹⁴

1 Average number of milking cows, (1) Januar-June of 2003, (2) January-June of 2004, (3) January-June 2005

2 Annual milk yield, 3 Milk production, 4 Initial stock, 5 Milk purchase by processors, 6 Import, 7 Sources in total, 8 Export, 9 Domestic consumption exclude the natural one, 10 Ending stock, 11 Import share in consumption in %, 12 Import share in milk sale in %, 13 Export share in milk sale in %, 14 Source: ML (MA SR) 6-12, SO SR, Animal production and sale of products from primary production.

Bilancia prírodných syrov v tonách (040610 – 040620 a 040640 – 040690)

Balance of Natural Cheeses in Tons (040640 – 040690)

Tabuľka č. 8

Rok	I.Q. 2003	I.Q. 2004	I.Q. 2005	1.pol. 2003 ⁽¹⁾	1.pol. 2004 ⁽²⁾	1.pol. 2005 ⁽³⁾
Počiatkové zásoby ¹	2 693	908	900	2 693	908	900
Produkcia spolu ²	10 494	9 034	9 235	21 447	18 343	20 320
Dovoz do SR ³	822	1 444	2 367	2 232	2 873	4 865
Zdroje spolu ⁴	14 009	11 386	12 502	26 372	22 124	26 085
Vývoz zo SR ⁵	2 849	1 710	1 486	7 277	4 763	8 880*
Domáca spotreba ⁶	8 309	8 154	10 089	16 988	16 439	16 368
Konečné zásoby ⁷	2 851	1 522	927	2 107	973	837

Zdroj: Rezortný výkaz ML (MP SR) 6-12, výkaz ŠÚ SR Živočíšna výroba a predaj výrobkov z prvovýroby

* odhad autora⁸

1 Initial stock, (1) January–June of 2003, (2) January–June of 2004, (3) January–June of 2005, 2 Production in total, 3 Import, 4 Sources in total, 5 Export, 6 Domestic consumption, 7 Ending stock, 8 Source: ML (MA SR) 6-12, SO SR, Animal production and sale of products from primary production. *author's estimation

Bilancia sušeného odtučneného mlieka v tonách (040210)

Balance of Skimmed Milk Powder in Tons (040210)

Tabuľka č. 9

Rok	I.Q. 2003	I.Q. 2004	I.Q. 2005	1.pol. 2003 ⁽¹⁾	1.pol. 2004 ⁽²⁾	1.pol. 2005 ⁽³⁾
Počiatkové zásoby ¹	885	592	141	885	592	141
Produkcia spolu ²	2 422	1 981	1 302	5 679	4 438	2 896
Dovoz do SR ³	345	586	281	852	1 623	1 374
Zdroje spolu ⁴	3 652	3 159	1 724	7 416	6 653	4 411
Vývoz zo SR ⁵	1 566	479	818	4 323	4 085	2 472
Domáca spotreba ⁶	1 057	1 069	790	2 456	1 836	1 822
Konečné zásoby ⁷	1 029	1 611	116	637	732	117

Zdroj: Rezortný výkaz ML (MP SR) 6-12, výkaz ŠÚ SR Živočíšna výroba a predaj výrobkov z prvovýroby⁸

1 Initial stock, (1) January–June of 2003, (2) January–June of 2004, (3) January–June of 2005

2 Production in total, 3 Import, 4 Sources in total, 5 Export, 6 Domestic consumption, 7 Ending stock, 8 Source: ML (MA SR) 6-12, SO SR, Animal production and sale of products from primary production.

Bilancia masla a ostatných mlieč. výrobkov z mliečného tuku v tonách (040510-040590)

Balance of butter and other Milk products from milk fat in tons (040510-040590)

Tabuľka č. 10

		I.Q. 2004	I.Q. 2005	1.pol. 2003 ⁽¹⁾	1.pol. 2004 ⁽²⁾	1.pol. 2005 ⁽³⁾
Počiatkové zásoby ¹	158	128	200	158	128	200
Produkcia spolu ²	3 973	3 769	2 378	8 117	7 405	4 763
Dovoz do SR ³	640	283	869	1 129	490	1 810
Zdroje spolu ^{4*}	4 771	4 180	3 447	9 404	8 023	6 773
Vývoz zo SR ⁵	336	153	420	1 109	953	1 094
Domáca spotreba ^{6*}	4 068	3 470	2 843	7 908	6 849	5 587
Konečné zásoby ⁷	367	557	184	387	221	92

Zdroj: Rezortný výkaz ML (MP SR) 6-12, výkaz ŠÚ SR Živočíšna výroba a predaj výrobkov z prvovýroby

* vlastný prepočet⁸

(1) January–June 2003, (2) January–June 2004, (3) January–June of 2005 1 Initial stock, 2 Production in total, 3 Import, 4 Sources in total, 5 Export, 6 Domestic consumption, 7 Ending stock, 8 Source: ML (MA SR) 6-12, SO SR, Animal production and sale of products from primary production. * own calculation

2.4 Ceny

Obchodné rozpätie medzi spracovateľskými a spotrebiteľskými cenami v júni 2005

Processed and Consumer Prices Margin in June 2005

Tabuľka č. 11

Druh ¹	m.j. ⁽¹⁾	Spracov. cena +DPH ⁽²⁾ *	Spotrebiteľská cena vrátane DPH ⁽³⁾	Rozdiel ⁽⁴⁾
Mlieko konzumné polotučné trvan. ²	l ⁽⁵⁾	16,67	19,85	3,18
Smotanový jogurt ovocný ³	ks ⁽⁶⁾	7,96	11,42	3,46
Kyslé mlieko ⁴	ks	11,01	13,76	2,75
Syr Eidamská tehla ⁵	kg	137,15	168,6	31,45
Tvaroh tučný, 250 g balenie ⁶	ks	23,74	28,19	4,45
Maslo čerstvé, 115 g balenie ⁷	ks	17,16	22,75	5,59

Zdroj: ML (MP SR) 6-12, *vlastný prepočet⁸

1 Type, 2 Durable semi-fat milk, 3 Cream fruit yoghurt 4 Fermented milk, 5 Edam cheese, 6 Whole-fat curds, 250 g packing, 7 Fresh butter (1) Unit (2) Processed price incl. VAT, (3) Consumer price incl. VAT, (4) Difference (5) liter, (6) piece, 8 Source: ML (MP SR) 6-12, own calculations

Vývoj spracovateľských cien vybraných mliečnych výrobkov v SR v Sk/kg bez DPH

Development of Processor's Prices of Selected Dairy Products in Slovakia in SKK/kg (excl. VAT)

Tabuľka č. 12

Druh ¹	Rok ²	1.mes. ³	2. mes.	3. mes.	4. mes.	5. mes.	6. mes.	I.-VI.*
Mlieko konz. plnot. trv. 1 liter. kr. ⁴	2002	18,82	-	18,21	18,01	17,72	17,12	18,04
	2003	18,27	19,02	18,82	17,63	16,18	17,29	17,65
	2004	18,85	19,04	18,65	18,11	17,15	18,55	18,22
	2005	19,26	19,45	19,26	19,04	18,72	I	19,06
Index	05/04	102,18	102,15	103,27	105,14	109,15	-	104,61
Mlieko polot. trv. 1 liter. kr. ⁵	2002	16,82	14,76	14,86	14,32	14,73	14,60	14,93
	2003	14,42	14,66	14,61	14,04	13,61	13,65	14,13
	2004	15,32	15,24	14,74	14,41	14,28	14,20	14,67
	2005	16,09	15,46	15,37	15,03	15,16	14,43	15,21
Index	05/04	105,03	101,44	104,27	104,30	106,16	101,62	103,68
Mlieko polotučné 1 liter. vrecúško ⁶	2002	13,82	14,06	13,97	13,66	13,81	13,69	13,84
	2003	13,85	14,04	13,95	13,72	13,45	13,49	13,75
	2004	13,22	13,34	13,18	13,14	14,31	13,30	13,46
	2005	13,27	13,24	13,21	13,19	13,11	13,14	13,20
Index	05/04	100,38	99,25	100,23	100,38	91,61	98,80	98,07
Smotana sladká 33% ⁷	2002	60,24	61,98	64,06	62,96	66,32	65,55	63,72
	2003	65,16	66,41	65,66	61,25	64,91	64,37	64,47
	2004	64,87	64,19	64,84	62,51	63,53	61,82	64,24
	2005	70,13	69,81	65,45	65,79	64,92	63,19	66,38
Index	05/04	108,11	108,76	100,94	105,25	102,19	102,22	103,33
Tvaroh mäkký ⁸	2002	63,92	66,35	64,07	64,15	64,66	64,02	64,52
	2003	68,18	68,07	68,48	67,66	66,24	66,46	67,48
	2004	69,15	70,17	70,31	71,22	72,74	78,58	81,05
	2005	71,69	70,11	71,41	71,17	70,81	70,10	70,88
Index	05/04	103,67	99,91	103,67	103,67	103,67	103,67	87,45

Zdroj: ML (MP SR) 6-12, * január-jún daného roka je vážený priemer⁹

1) Type, 2) Year, 3) Month, 4) Durable whole-fat milk (1 l box), 5) Durable semi-fat milk (1 l box), 6) semi-fat milk, in PE bags (1 l), 7) Sweet Cream 33%, 8) Soft Curds, 9) Source: ML (MA SR) 6-12. In the period of January-June 2002-2005 -weighted average

Vývoj spracovateľských cien vybraných mliečnych výrobkov v SR v Sk/kg bez DPH

Development of Processor's Prices of Selected Dairy Products in Slovakia in SKK/kg (excl. VAT)

Tabuľka č. 13

Druh ¹	Rok ²	1.mes. ³	2.mes.	3.mes.	4.mes.	5. mes.	6. mes.	I.-VI.*
Jogurt biely obsah tuku do 4,6% hmotnosti ⁴	2002	38,67	38,51	39,35	38,65	39,07	39,63	38,98
	2003	34,31	37,40	34,95	35,65	35,97	36,91	35,87
	2004	40,58	39,63	41,29	41,77	41,48	41,01	40,98
	2005	46,29	43,67	43,90	45,59	43,89	45,05	44,62
Index	05/04	114,07	110,19	106,32	109,15	105,81	109,85	108,88
Sušené mlieko odt. do 1,5% tuku ⁵	2002	90,49	91,99	93,99	88,56	92,87	90,45	91,29
	2003	76,17	83,24	76,10	80,93	81,04	75,07	77,99
	2004	75,32	72,91	73,85	74,64	76,72	78,08	75,36
	2005	78,04	71,95	76,81	80,89	78,97	76,12	76,85
Index	05/04	103,61	98,68	104,01	108,37	102,93	97,49	101,98
Sušené mlieko plnotuč. 26-42% tuku ⁶	2002	96,85	101,60	99,59	100,12	92,88	104,46	99,57
	2003	94,97	94,59	96,07	88,90	89,25	87,62	91,43
	2004	86,58	85,94	86,89	81,34	90,42	92,93	87,39
	2005	94,52	90,63	85,87	88,93	91,00	88,59	89,17
Index	05/04	109,17	105,46	98,83	109,33	100,64	95,33	102,04
Maslo čerstvé 100-250 g ⁷	2002	98,67	96,37	97,69	96,89	92,65	89,29	95,18
	2003	103,23	105,80	102,63	102,44	99,24	97,14	101,77
	2004	109,98	107,63	105,77	105,40	105,45	109,46	106,27
	2005	121,00	120,42	120,42	114,70	114,46	115,33	117,04
Index	05/04	110,02	111,88	113,85	108,82	108,54	105,36	110,13
Maslo bloky 18% vody ⁸	2002	87,32	95,72	92,16	86,93	85,69	89,03	89,55
	2003	89,89	97,63	91,49	89,09	88,44	88,55	109,80
	2004	97,68	95,68	97,26	82,85	101,98	101,10	99,20
Index	04/05	114,77	114,23	108,99	127,19	102,78	100,52	106,03
Maslo bloky ⁹ 16% vody	2005	112,11	109,30	106,00	105,38	104,82	101,63	105,18
Eidamská tehla 45% tuku ¹⁰	2002	131,61	126,73	126,86	124,59	122,09	118,65	124,53
	2003	112,13	109,10	106,90	100,49	102,46	106,13	105,38
	2004	122,80	116,61	110,26	106,64	103,69	100,82	109,55
	2005	119,13	113,39	119,36	117,70	116,12	115,25	116,80
Index	05/04	97,01	97,24	108,25	110,37	111,99	114,31	106,62

Zdroj: ML (MP SR) 6-12, * január-jún rokov 2002-05 je vážený priemer - Source: ML (MP SR) 6-12 *January-June in years 2002-2005 weighted average¹¹

1 Type, 2 Years, 3 Months, 4 White Yoghurt fat content up to 4,6% of the weight, 5 Skimmed milk powder 1,5% fat, 6 Whole milk powder 26-42% fat, 7 Fresh butter 250 grammes, 8 Butter in block 18 % water, 9 Butter in block 16% water 10 Edam cheese 45% fat, 11 Source: ML (MA SR) 6-12. In the period of January-June 2002-2005 -weighted average

Vývoj spotrebiteľských cien vybraných mliečnych výrobkov v SR v Sk s DPH

Development of Consumer Prices of Selected Dairy Products in Slovakia in SKK (Incl. VAT)

Tabuľka č. 14

Druh ¹	m.j. ²	Roky	Január	Február	Marec	Apríl	Máj	Jún	I.-VI. *
Pasterizované polot. mlieko ³	l	2002	16,53	16,97	16,97	16,96	16,96	16,82	16,87
		2003	17,69	17,99	18,12	18,16	18,12	17,97	18,01
		2004	19,81	19,97	19,82	19,48	19,44	19,45	19,66
		2005	19,80	19,85	19,90	19,92	19,87	19,85	19,87
		Index	05/04	99,95	99,40	100,40	102,26	102,21	102,06
Zahustené nesladené mlieko ⁴ 310 g	ks	2002	34,56	35,00	35,37	35,91	36,45	37,05	35,72
		2003	39,36	39,91	40,04	40,20	39,89	40,35	39,96
		2004	41,48	41,58	40,99	41,30	41,58	41,53	41,41
		2005	41,05	40,94	40,73	40,95	41,27	41,18	41,02
		Index	05/04	98,96	98,46	99,37	99,15	99,25	99,16
Smotanový jogurt ovocný ⁵	ks	2002	10,72	10,92	10,87	10,94	10,85	10,82	10,85
		2003	11,46	11,59	11,57	11,43	11,36	11,33	11,46
		2004	11,95	11,94	11,87	11,74	11,68	11,54	11,79
		2005	11,25	11,20	11,32	11,29	11,39	11,42	11,31
		Index	05/04	94,14	93,80	95,37	96,17	97,52	98,96
Mlieko kyslé ⁶	ks	2002	11,24	11,39	11,48	11,46	11,56	11,53	11,44
		2003	12,22	12,44	12,54	12,64	12,59	12,69	12,52
		2004	13,54	13,61	13,73	13,57	13,60	13,67	13,62
		2005	13,77	13,73	13,77	13,69	13,72	13,76	13,74
		Index	05/04	101,70	100,88	100,29	100,88	100,88	100,66
Syr Eidamská tehla ⁷	kg	2002	173,17	177,08	178,05	178,84	180,23	174,98	177,06
		2003	169,38	166,24	160,60	156,00	152,19	148,24	158,78
		2004	185,54	187,52	177,57	167,13	163,48	162,89	174,02
		2005	177,11	174,03	171,60	168,45	168,44	168,60	171,37
		Index	05/04	95,46	92,81	96,64	100,79	103,03	103,51
Oštiepok údený ⁸	kg	2002	201,63	206,53	208,46	209,86	209,87	208,36	207,45
		2003	223,93	228,97	229,72	229,47	229,85	230,99	228,82
		2004	242,50	244,52	245,09	245,82	246,98	245,89	245,13
		2005	251,01	253,64	254,76	252,96	251,01	251,52	252,48
		Index	05/04	103,51	103,73	103,95	102,90	101,63	102,29
Tvaroh 250 g ⁹	ks	2002	22,42	22,90	23,07	23,15	23,15	23,00	22,95
		2003	24,59	24,98	25,12	25,03	25,10	25,25	25,01
		2004	27,22	27,64	27,78	27,41	27,66	27,64	27,56
		2005	27,85	28,04	28,09	28,11	28,27	28,19	28,09
		Index	05/04	102,31	101,45	101,12	102,55	102,21	101,99
Index	05/04	116,79	118,89	117,55	122,03	121,81	119,17	119,33	

Vývoj spotrebiteľských cien vybraných mliečnych výrobkov v SR v Sk s DPH
 Development of Consumer Prices of Selected Dairy Products in Slovakia in SKK (Incl. VAT)

pokračovanie tabuľky č. 14

Druh ¹	m.j. ²	Roky	Január	Február	Marec	Apríl	Máj	Jún	I.-VI. *
Maslo čerstvé 125 g ¹⁰	ks	2002	15,48	15,73	15,67	15,50	15,39	14,94	15,45
		2003	16,49	16,48	16,53	16,18	15,90	15,39	16,16
		2004	20,19	19,85	19,54	18,84	18,66	19,09	19,36
		2005	23,58	23,60	22,97	22,99	22,73	22,75	23,10

Zdroj: SÚ SR – Indexy spotrebiteľských cien, * aritmetický priemer¹¹

1 Item, 2 Unit, 3 Semi-fat milk, pasteurized, 4 Concentrated Non-sweet milk, 5 Cream Fruit Yoghurt, 6 Sour Milk, 7 Edam cheese, 8 Smoked cheese „oštiepok“, 6 Condensed milk without sugar 310 g, 7 Cream fruit yoghurt, 180 ml, 8 Fermented milk, 100 ml, 9 Curd 250 g, 10 Fresh butter, 11 Source: SO SR – Consumer Price Indices, * arithmetic average

2.5 Zahranický obchod

Dovoz a vývoz mlieka a mliečnych výrobkov za SR a saldo zahraničného obchodu v I. polroku 2004 a 2005

Import, Export and Foreign Trade Balance of Milk and Milk Products in halfyear 2004 and 2005 in Slovakia

Tabuľka č. 15

	Dovoz ⁸				Vývoz ⁹				Saldo I.pol. 2004		Saldo I.pol. 2005	
	I.-VI. 2004		I.-VI. 2005		I.-VI. 2004		I.-VI. 2005					
Položky Coln. sadzobníka	v tonách	v tis. Sk	v tonách	v tis. Sk	v tonách	v tis. Sk	v tonách	v tis. Sk	v tonách	v tis. Sk	v tonách	v tis. Sk
0401												
Tekuté mlieko EÚ-25 ²	4 245	80 623	18 430	318 690	37 803	547 651	66 085	1 001 854	33 558	467 028	47 655	683 163
Tretie krajiny ^{2b}	0	0	43	658	2 947	34 199	189	12 685	2 947	34 199	145	12 027
Spolu	4 245	80 623	18 473	319 349	40 750	581 849	66 274	1 014 539	36 505	501 226	47 801	695 190
0402												
Sušené a zahust.mlieko EÚ-25 ³	1 623	115 275	2 386	253 565	2 665	181 605	3 621	428 065	1 042	66 330	1 235	174 500
Tretie krajiny ^{2b}	0	0	0	0	1 420	77 375	1 253	80 681	1 420	77 375	1 253	80 681
Spolu	1 623	115 275	2 386	253 565	4 085	258 980	4 874	508 745	2 462	143 705	2 488	255 180
0403												
Kyslomliečne výrobky EÚ-25 ⁴	6 149	192 053	9 499	306 353	4 305	123 741	4 840	154 217	-1 844	-68 312	-4 659	-152 136
Tretie krajiny ^{2b}	0	0	0	0	9	1 263	383	21 944	9	1 263	383	21 944
Spolu	6 149	192 053	9 499	306 353	4 314	125 005	5 223	176 161	-1 835	-67 048	-4 276	-130 192
0405												
Maslo EÚ-25 ⁵	489	48 791	1 810	202 740	714	72 839	974	102 691	225	24 048	-836	-100 049
Tretie krajiny ^{2b}	0,6	39	0	0	239	11 743	120	6 823	238	11 704	120	6 823
Spolu	490	48 830	1 810	202 740	953	84 582	1 094	109 514	464	35 752	-716	-93 226
0406												
Syry a tvaroh EÚ-25 ⁶	3 589	346 609	6 041	647 329	5 238	651 317	7 941	808 776	1 649	304 708	8 085	303 471
Tretie krajiny ^{2b}	42	3 703	1	149	855	70 510	939	98 960	812	66 806	705	75 627
Spolu ⁷	3 632	350 313	6 042	647 478	6 093	721 827	8 880	907 736	2 461	371 514	8 790	379 098

Zdroj: ŠÚ SR a vlastné prepočty ¹

¹ Source: Statistical Office, own calculations

² Fluid milk, ^{2b} third countries, ³ Powder and concentrated milk, ⁴ Fermented milk products, ⁵ Butter, ⁶ Cheese and curd, ⁷ Total, ⁸ Import, ⁹ Export

Poznámka: údaje colnej štatistiky nemusia spravodajské jednotky vykazovať v objemových množstvách ⁸

⁸ Note: reporting entities need not to show customs statistics in volume quantities

Saldo zahraničného obchodu pri tekutom mlieku predstavovalo v I. polroku 2005 47,801 tis. ton, pri sušenom a zahustenom mlieku 2,488 tis. ton, pri syroch a tvarohoch 8,790 tis. ton. Zahranično-obchodná bilancia bola záporná pri kyslomliečnych výrobkoch 4,276 tis. ton a pri masle 716 ton. Po vstupe SR do EÚ sa zmenili podmienky pri vývoze a dovoze.

3. Situácia na trhu v EÚ

Dodávky mlieka do mliekarní (v mil. tonách), obsah tuku a proteínov (v %) v dodanom mlieku, priemerná dojnosť (v kg/dojnicu) v EÚ-25

Milk deliveries into milk plants (in mil. tons), fat and protein content in percentage, average milk yield (in kgs per dairycow) in EU-25

Tabuľka č. 16

Rok ¹	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Dodávky ²	130,9	130,6	132,0	133,6	134,2	134,9	135,4	135,7	136,0	136,0
Tuk ³	4,05	4,07	4,06	4,06	4,06	4,07	4,07	4,07	4,07	4,08
Proteíny ⁴	3,32	3,32	3,33	3,33	3,33	3,33	3,33	3,34	3,34	3,34
Dojnosť ⁵	5 931	6 018	6 187	6 340	6 457	6 555	6 615	6 677	6 739	6 813

Zdroj: European Commission, * od roku 2005 odhady⁶

1) Year, 2) Deliveries, 3) Fat, 4) Proteins, 5) Milk Yield, 6) European Commission, * since 2005 forecast

Graf č. 2

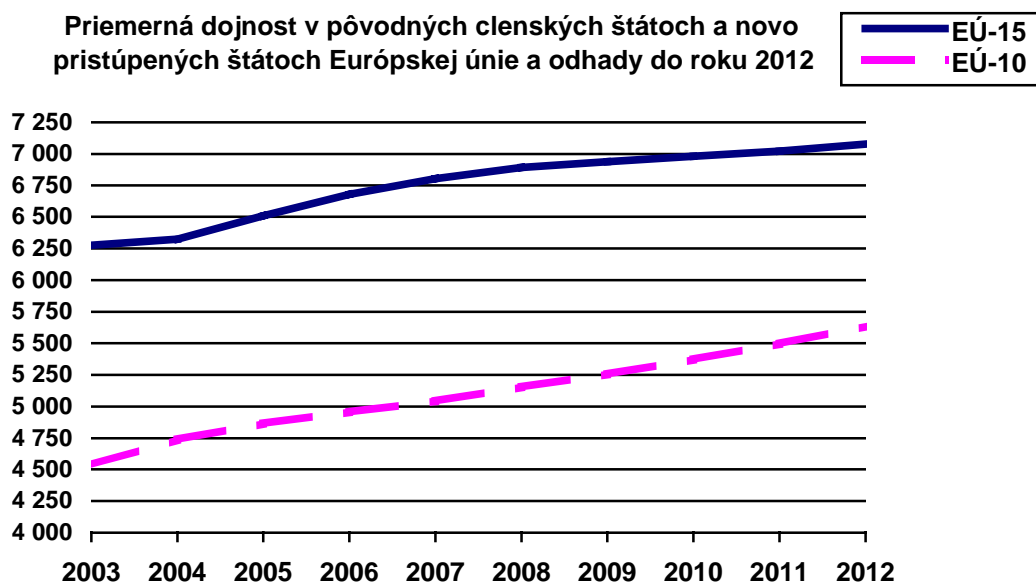

Chart No. 2: Average Milk Yield in the old-member EU countries and accessed EU countries and forecasts up to 2012

Priemerný počet dojníc v štátoch EÚ (v mil. ks)

Average number of Milking Cows in EU (in mil. heads)

Tabuľka č. 17

Rok*	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
EÚ-15	19,3	18,8	18,5	18,2	17,9	17,8	17,7	17,6	17,5	17,3
EÚ-10	4,7	4,6	4,5	4,4	4,3	4,2	4,1	4,0	3,9	3,8
Spolu	23,9	23,4	23,0	22,6	22,3	22,0	21,8	21,6	21,4	21,1

Zdroj: European Commission, * od roku 2005 odhady

Source: European Commission, *since 2005 forecast

Produkcia syrov v EÚ (v tis. tonách)

Cheese production in EU (ths tons)

Tabuľka č. 18

Rok ^{1*}	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
EÚ-15	7 289	7 385	7 522	7 654	7 745	7 763	7 846	9 080	7 956	8 014
EÚ-10	983	1 034	1 047	1 062	1 080	1 116	1 142	7 910	1 196	1 223
Spolu ²	8 272	8 419	8 569	8 716	8 825	8 879	8 988	1 170	9 152	9 237

Zdroj: European Commission, * od roku 2005 odhady³

1 Year, 2 Total Sorce: European Commission * since 2005 forecast

Priemerná spotreba syrov na obyvateľa v EÚ (v kg)

Average cheese consumption per capita in EU (in kgs)

Tabuľka č. 19

Rok ^{1*}	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
EÚ-15	17,8	18,0	18,2	18,5	18,6	18,6	18,7	18,8	18,8	18,8
EÚ-10	11,6	11,9	12,2	12,4	12,7	13,3	13,9	14,7	15,4	16,2
Spolu ²	16,8	17,0	17,3	17,5	17,7	17,8	18,0	18,1	18,3	18,4

Zdroj: European Commission, * od roku 2005 odhady³

1 Year, 2 Total Sorce: European Commission * since 2005 forecast

Ceny mlieka z fariem v EÚ-15 (v EUR/100 kg, 3,7% tuku, bez DPH)

Farmer's prices of Milk in EU-15 (in EUR/100 kgs, 3,7% fat, excl. VAT)

Tabuľka č. 20

Roky ¹	2004*	2003	2002
Nemecko ²	28,0	28,5	30,0
Francúzsko ³	27,8	28,7	29,2
Taliansko ⁴	32,0	32,9	32,8
Holandsko ⁵	29,0	30,0	31,1
Belgicko ⁶	27,8	27,5	27,5
Španielsko ⁷	31,9	30,2	29,2
Írsko ⁸	26,8	26,8	27,3
Portugalsko ⁹	-	-	32,6
Fínsko ¹⁰	32,2	32,5	32,0
Grécko ¹¹	-	-	35,6
Rakúsko ¹²	27,9	28,2	30,2
Veľká Británia ¹³	25,7	24,5	24,6
Dánsko ¹⁴	30,3	32,0	32,4
Švédsko ¹⁵	29,4	31,3	31,2
EÚ-15 priemer ¹⁶	28,6	29,0	29,7

Zdroj: Eurostat, ZMP * predbežný údaj¹⁷

1 Years, 2 Germany, 3 France, 4 Italy, 5 Netherlands, 6 Belgium, 7 Spain 8 Ireland, 9 Portugal, 10 Finland, 11 Greece, 12 Austria, 13 United Kingdom, 14 Denmark, 15 Sweden, 16 EU-15 average, 17 Sorce: Eurostat, ZMP *preliminary data

Ceny mlieka z fariem v EÚ-10 (v EUR/100 kg, 3,7% tuku, bez DPH)

Farmers prices of Milk in EU-10 (in EUR/100 kgs, 3,7% fat, excl. VAT)

Tabuľka č. 21

Roky ¹	2004*	2003	2002
Poľsko ²	18,7	15,8	18,1
Maďarsko ³	-	27,5	29,8
Česká republika ⁴	24,5	23,8	25,6
Slovensko ⁵	22,3	21,0	21,1
Litva ⁶	13,9	11,9	13,2
Estónsko ⁷	24,5	18,4	17,9
Slovinsko ⁸	-	29,1	29,6

Zdroj: Eurostat, ZMP * predbežný údaj⁹

1 Years, 2 Poland, 3 Hungary, 4 Czech republic, 5 Slovakia, 6 Lithuania, 7 Estonia, 8 Slovenia, 9 Sorce: Eurostat, ZMP *peliminarg data

Rakúsko

V kvótovom roku 2004/05 prekročili rakúski farmári mliečnu kvótu o 1,4%. Národná kvóta mlieka bola stanovená na 2,642 mil. ton a prvovýrobcovia dodali 2,594 mil. ton, avšak obsah tuku bol v priemere 4,22%, čo spôsobilo prekročenie kvóty. Rakúsko bude musieť do fondov EÚ pokutu vo výške 12,1 mil. EUR. V kvótovom roku 2003/04 predstavovala nadprodukcia mlieka v Rakúsku 87 tis. ton, čo viedlo ku 31 mil. EUR-ovej pokute za prekročenie kvóty. Pokuta EÚ pri prekročení mliečnej kvóty predstavuje 33,27 EUR centov za kg, ale ak niektorí farmári kvótu nevyčerpali, môže byť znížená. Rakúski prvovýrobcovia mlieka budú musieť v kvótovom roku 2004/05 zaplatiť pokutu v priemernej výške 10,16 EUR centov za kg, čo je približne tretina nákupnej ceny, ktorú platia spracovatelia. Z celkovej ponuky mlieka predstavuje 11% čerstvé mlieko vyrábané ekologickým spôsobom a podľa rakúskej Poľnohospodárskej marketingovej agentúry existuje priestor pre rozšírenie ponuky ekologických mliečnych výrobkov. Z celkového objemu výdavkov rakúskych spotrebiteľov na nákup ekologických potravín v rakúskom maloobchode pripadá na čerstvé mlieko 15%, na syry 14% a na ďalšie mliečne výrobky 19% podiel.

4. Situácia na trhu vo svete

4.1 Produkcia

Svetovú produkciu mlieka v roku 2005 vo svete Medzinárodná organizácia pre poľnohospodárstvo a potravinárstvo (FAO) odhaduje o 2,8% vyššiu ako v predchádzajúcom roku a to zásluhou zvýšenia prvovýroby v rozvojových krajinách Ázie, Južnej Ameriky a Karibskej oblasti. Na druhej strane sa očakáva pokles výroby mlieka o 3% na Novom Zélande, o 1% v Austrálii a o 1,4% v Kanade. Produkcia mlieka v Ruskej federácii sa zvýši v roku 2005 v porovnaní s minulým rokom len minimálne a objem výroby mlieka na Ukrajine bude na rovnakej úrovni ako v roku 2004.

Produkcia mlieka vo vybraných krajinách sveta (v mil. tonách)

Milk production in the Selected Countries of the World (in mil. tons)

Tabuľka č. 22

Rok ¹	2003	2004 predbežné údaje ²	2005 odhady ³
Európska únia – 25 krajín ⁴	147,6	146,5	146,9
India ⁵	87,3	91,1	95,4
Spojené štáty americké ⁶	77,3	77,5	79,0
Ruská federácia ⁷	33,3	31,9	32,0
Pakistan ⁸	27,8	29,0	29,9
Brazília ⁹	23,5	23,9	24,6
Čína ¹⁰	21,4	26,7	33,3
Nový Zéland ¹¹	14,4	15,0	14,5
Ukrajina ¹²	13,7	13,6	13,6
Mexiko ¹³	9,9	10,0	10,2
Argentína ¹⁴	8,2	9,6	10,4
Turecko ¹⁵	10,6	10,5	10,5
Austrália ¹⁶	10,3	10,0	9,9
Japonsko ¹⁷	8,4	8,4	8,3
Kanada ¹⁸	7,9	8,0	7,9
Svet spolu ¹⁹	613,3	625,6	643,1

Zdroj: FAO²⁰

1) Year, 2) preliminary data, 3) forecast, 4) EU-25 countries, 5) India, 6) USA, 7) Russian federation, 8) Pakistan, 9) Brasil, 10) China, 11) New Zealand, 12) Ukraine, 13) Mexico, 14) Argentina, 15) Turkey, 16) Australia, 17) Japan, 18) Canada, 19) World total, 20 Source: FAO

Nižšia produkcia mlieka na Novom Zélande zníži export tohto najväčšieho svetového vývozcu mlieka a mliečnych výrobkov v hospodárskom roku 2004/05. Minimálne sa zvýši aj vývoz mliečnych produktov z Austrálie. Obidve krajiny sa snažia, na rozdiel od minulých rokov kedy exportovali vo veľkom odtučnené sušené mlieko a maslo, vyvážať viac plnotučného mlieka a syrov. Vyšší sa očakáva export syrov z krajín EU, keď na druhej strane sa v sezóne 2004/05 očakáva 30% pokles vývozu odtučneného sušeného mlieka a masla. Stále priaznivý kurz amerického dolára podporuje vývoz mliečnych výrobkov z USA, ktorý by mohol dosiahnuť novú rekordnú úroveň. Nárast vývozu sa očakáva najmä pri odtučnenom sušenom mlieku. Zvýšenie exportu plnotučného sušeného mlieka a syrov sa predpokladá v roku 2005 z Argentíny, Chile a Kolumbie.

FAO odhaduje, že v aktuálnom roku porastie dopyt po mliečnych výrobkoch vo viacerých krajinách Ázie, Severnej Afriky, Blízkeho východu, Strednej Ameriky a v Ruskej federácii. Hlavnými faktormi, ktoré podporujú spotrebu mliečnych výrobkov sú zvyšovanie reálnych príjmov obyvateľstva a obrovský nárast devízových príjmov krajín, ktoré exportujú ropu. Približne 50% podiel svetového obchodu s mliečnymi výrobkami pripadá na export odtučneného a plnotučného sušeného mlieka, ktoré sa prevažne exportuje do rozvojových a reformných krajín. Na pokrytie rastúcej domácej spotreby sa import sušeného mlieka do Číny zvyšuje ročným tempom takmer 14% a dovoz tohto mlieka na Filipíny stúpa každoročne o 10%. Veľké objemy odtučneného sušeného mlieka distribuované medzi obyvateľov s nízkymi príjmami dováža Mexiko. Vyššie príjmy obyvateľov Alžírsko a Maroka prispievajú k zvyšovaniu dopytu po sušenom mlieku. Významným dovozcom masla a syrov (najmä zo štátov EU) zostáva Ruská federácia. V roku 2004 zvýšila dovoz masla o 5% a syrov o 8%, keďže domáca produkcia mlieka poklesla. Najväčším svetovým importérom syrov sa stalo Japonsko, ktoré v roku 2004 zvýšilo dovoz o 10% a v tomto roku

sa predpokladá zvýšenie dopytu zo strany potravinárskeho priemyslu, reštauračných a stravovacích zariadení o 2%.

Svetová produkcia mlieka (v mil. tonách)

World Milk Production (in mil. tons)

Tabuľka č. 23

Roky ¹	Kravske mlieko ²	Ostatné druhy mlieka ³	Spolu ⁴
1994	462	70	532
1995	465	76	541
1996	464	79	543
1997	470	81	551
1998	477	83	560
1999	483	85	569
2000	491	87	578
2001	496	90	586
2002	506	95	601
2003	513	96	609
2004	514	98	612

Zdroj: Medzinárodná mliekarenská federácia ⁵

1) Years, 2) Cow Milk, 3) Other type of milk, 4) Total, 5) Source: International Dairy Federation

Graf č. 3

Percentuálne podiely vyprodukovaných druhov mlieka vo svete v roku 2004

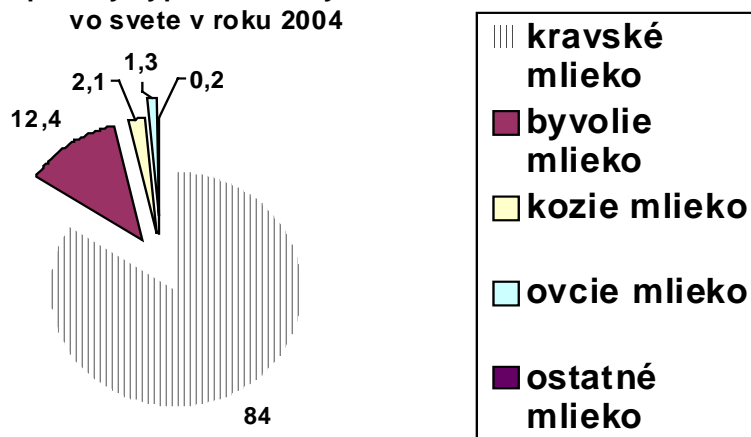

Chart: Percentage Share of the Produced Milk in the World in 2004 (incl. Cow milk, Buffalo Milk, Goat Milk, Sheep Milk, Other Milk)

Zhruba 50% svetového obchodu s mliekom a mliečnymi výrobkami realizujú spoločne Nový Zéland a Austrália. Štrukturálne zmeny v európskom mliekarenskom priemysle a zmenšenie intervenčných zásob v EÚ-25 spôsobili, že výrobcovia upúšťajú od produkcie odstredeného sušeného mlieka a masla a preorientávajú sa na iné mliečne výrobky. Na svetový trh s mliekom a mliečnymi výrobkami razantnejšie vstupujú exportéri z Brazílie a Argentíny. Najväčším vývozcom plnotučného sušeného mlieka na trh Latinskej Ameriky sa pravdepodobne stane Argentína a vedúce postavenie pri vývoze syrov a čerstvých mliečnych výrobkov získa Brazília. Potenciálne významným exportérom mlieka sa môže stať India, keď zlepší kvalitatívne parametre mlieka a zvýši spracovateľskú kapacitu mliekarní.

Organizácia pre ekonomickú spoluprácu a rozvoj (OECD) odhaduje, že do roku 2014 stúpne produkcia mlieka a mliečnych výrobkov v Indii a Číne a podiel rozvojových krajín

na celosvetovej výrobe mliečnych produktov dosiahne 58%. Najväčší nárast produkcie sa očakáva v krajinách, ktoré nie sú členmi OECD.

Ročné tempá rastu produkcie mlieka a vybraných mliečnych výrobkov do roku 2014 vo svete (v %)

Annual growth rate of Milk and Milk Products Production in the World until 2014 (in %)

Tabuľka č. 24

Komodita ¹	Členské štáty OECD ²	Ostatné štáty ³
Mlieko ⁴	0,9	3,0
Maslo ⁵	-0,3	3,4
Syry ⁶	1,8	2,8
Odtučnené sušené mlieko ⁷	-1,3	2,5
Plnotučné sušené mlieko ⁸	1,2	3,4

Zdroj: OECD ⁹

1) Commodity, 2) OECD member countries, 3) Other countries, 4) Milk, 5) Butter, 6) Cheese, 7) Low-fat Milk Powder, 8) Full-fat Milk Powder, 9) Source: OECD

4.2 Spotreba

Spotreba kyslo-mliečnych výrobkov v Dánsku stúpala od roku 1999 zo 79 tis. ton na 101 tis. ton v roku 2003. Spotreba štandardného a ochuteného mlieka stúpala v Dánsku v roku 2001 na 113 litrov na obyvateľa. Vo Fínsku dosiahla v roku 2002 priemerná spotreba mlieka na obyvateľa 141 litrov, kyslého mlieka 15 litrov, jogurtov a acidofilného mlieka 22 litrov, masla a nátierok z mliečneho tuku 6 kg. Spotreba mlieka a mliečnych výrobkov predstavovala v Slovenskej republike pred rokom 1989 až 252 kg/osobu (v roku 2004 bola len 154,7 kg/osobu). V EÚ-25 predstavuje spotreba mlieka a mliečnych výrobkov v hodnote mliečneho ekvivalentu 286 kg/osobu ročne.

Ročné tempá rastu spotreby vybraných mliečnych výrobkov do roku 2014 vo svete (v %)

Annual growth rate of Milk and Milk Products Consumption in the World until 2014 (in %)

Tabuľka č. 25

Komodita ¹	Členské štáty OECD ²	Ostatné štáty ³
Maslo ⁴	-0,3	2,9
Syry ⁵	1,6	2,7
Odtučnené sušené mlieko ⁶	-2,5	1,3
Plnotučné sušené mlieko ⁷	-0,3	2,6

Zdroj: OECD ⁹

1) Commodity, 2) OECD member countries, 3) Other countries, 4) Butter, 5) Cheese, 6) Low-fat Milk Powder, 7) Full-fat Milk Powder, 9) Source: OECD

Spotreba syrov v roku 2003 na obyvateľa vo vybraných krajinách (zaokrúhlené na celé kg)

Cheese consumption per capita in selected countries in 2003 (rounded to whole kg)

Tabuľka č. 26

Krajina ¹	v kg
Grécko ²	29
Francúzsko ³	26
Nemecko ⁴	22
Taliansko ⁵	22
Česká republika ⁶	15
Slovenská republika ⁷	7
USA ⁸	15
Argentína ⁹	8
Mexiko ¹⁰	2
Ruská federácia ¹¹	6
Japonsko ¹²	2

Zdroj: Agra Informa¹³

1 Country, 2 Greece, 3 France, 4 Germany, 5 Italy, 6 Czech Republic, 7 Slovak Republic, 8 USA, 9 Argentina, 10 Mexico, 11 Russian federation, 12 Japan, 13 Source: Agra Informa

Produkcia mlieka vo vybraných krajinách sveta (v mil. tonách)

Milk Production in selected countries of the World (in mil. tons)

Tabuľka č. 27

Rok ¹	2003	2004 predbežné údaje ²	2005 odhady ³
Európska únia – 25 krajín ⁴	147,6	146,5	146,9
India ⁵	87,3	91,1	95,4
Spojené štáty americké ⁶	77,3	77,5	79,0
Ruská federácia ⁷	33,3	31,9	32,0
Pakistan ⁸	27,8	29,0	29,9
Brazília ⁹	23,5	23,9	24,6
Čína ¹⁰	21,4	26,7	33,3
Nový Zéland ¹¹	14,4	15,0	14,5
Ukrajina ¹²	13,7	13,6	13,6
Mexiko ¹³	9,9	10,0	10,2
Argentína ¹⁴	8,2	9,6	10,4
Turecko ¹⁵	10,6	10,5	10,5
Austrália ¹⁶	10,3	10,0	9,9
Japonsko ¹⁷	8,4	8,4	8,3
Kanada ¹⁸	7,9	8,0	7,9
Svet spolu ¹⁹	613,3	625,6	643,1

Zdroj: FAO²⁰

1)Year, 2) preliminary data, 3) forecast, 4) EU-25 countries, 5) India, 6) USA, 7) Russian federation, 8) Pakistan, 9) Brasil, 10) China, 11) New Zealand, 12) Ukraine, 13) Mexico, 14) Argentina, 15) Turkey, 16) Australia, 17) Japan, 18) Canada, 19) World total, 20 Source: FAO

Najväčšie mliekarne na Ukrajine (podiel na trhu v roku 2004)

Largest Dairies in Ukraine (percentage market share in 2004)

Tabuľka č. 28

Unimilk	13,8%
Wimm-Bill-Dann	12,0%
Lactalis / Nikolaev	6,9%
Gerkules	4,9%
Kupjansky M.K.	4,8%
Rainford	4,3%
Lyustdorf	3,7%
Komo	3,7%

Zdroj: Agra Informa
Source: Agra Informa

Holandská banka financujúca prevažne poľnohospodársky sektor – Rabobank odhaduje, s ohľadom na tempo ekonomického rastu v niektorých priemyselne sa rozvíjajúcich krajinách v uplynulom kalendárnom roku, rast dopytu po mlieku a mliečnych výrobkoch v rokoch 2005-06. Rast cien ropy podporuje aj dovoz mliečnych výrobkov do krajín exportujúcich ropu (Ruskej federácie, Saudskej Arábie, Alžírsku). Spotrebu mlieka a mliečnych výrobkov v priemyselne sa rozvíjajúcich štátoch (v Číne, v Indii) podporuje rast reálnych príjmov obyvateľstva, rast populácie, zmena stravovacích návykov podľa západného štýlu, propagácia konzumácie mlieka zo strany vlád a súkromného sektora. Hoci produkcia mlieka v rozvojových štátoch rastie však nestačí pokryť rýchle sa zvyšujúci dopyt a z tohto dôvodu sa črtajú dobré exportné možnosti pre tradičných svetových exportérov mlieka a mliečnych výrobkov, t.j. Nový Zéland, Austráliu, USA a štáty EÚ. Podiel týchto krajín na svetom obchode s mliekom a mliečnymi výrobkami predstavuje 78%. K nim v najbližších dvoch rokoch pribudnú aj noví exportéri z Argentíny a z Brazílie. Rastúci dopyt po mliečnych výrobkoch a obmedzená ponuka zo strany významných svetových producentov udržiavajú ceny sušeného mlieka na svetovom trhu na vysokých úrovniach. Ceny by mohli mierne klesnúť až v závere roku 2005 a to o 1% pri odtučnenom sušenom mlieku a o 3% pri plnotučnom sušenom mlieku, odhadujú exportéri z Nového Zélandu.

Turecko

Turecko ročne dováža mlieko a mliečne výrobky v mliečnom ekvivalente 100 tis. ton, prevažne z krajín EÚ. Mliečne výrobky z EÚ majú preferenčný prístup, ale len na pomerne malé množstevné kvóty: 4 tis. ton sušeného mlieka, 3 tis. ton masla a 2 tis. ton vybraných druhov syrov. Výroba mlieka v Turecku je nákladná kvôli nedostatku pastvín a dojnice sú prevažne kŕmené obilím. V súčasnosti produkuje mlieko asi 2,5 mil. drobných fariem, ktoré majú spoločne približne 5 mil. ks dojníc. Priemerná dojnosť sa pohybuje od 1 do 2 tis. kg/rok. Z celkovej ponuky mlieka však dodávky do mliekarenských podnikov len niečo cez 50%, z ktorých potom 17% pripadá na výrobu tekutého mlieka, 44% na výrobu syrov, 20% na jogurty a 19% na maslo a sušené mlieko. Osobitné postavenie v spotrebe mliečnych výrobkov má v Turecku konzumácia jogurtov, keď priemerná spotreba na osobu predstavuje 40 kg/rok. Priemerná spotreba syrov dosahuje 10 kg/rok na obyvateľa.

PRÍLOHA

Spotreba mlieka a mliečnych výrobkov na obyvateľa SR

Milk and Milk Products Consumption per Capita in the Slovakia

Komodita¹	Merná jednotka²	2003	2004
Mlieko a mliečne výrobky³ (v hodnote mlieka bez masla)	kg	158,3	154,7
v tom:			
mlieko kravské ⁴	kg	155,9	152,5
mlieko kozie ⁵	kg	0,6	0,6
mlieko ovčie ⁶	kg	1,8	1,6
Mlieko a mliečne výrobky⁷ (v hodnote mlieka bez masla)	l	153,7	150,1
v tom:			
mlieko kravské ⁴	l	151,4	148,0
mlieko kozie ⁵	l	0,6	0,6
mlieko ovčie ⁶	l	1,7	1,5
Mlieko konzumné spolu⁸	kg	63,9	59,5
v tom:			
mlieko kravské ⁴	kg	63,3	58,9
mlieko kozie ⁵	kg	0,6	0,6
Mlieko konzumné spolu⁹	l	62,1	57,7
v tom:			
mlieko kravské	l	61,5	57,1
mlieko kozie	l	0,6	0,6
Syry a tvarohy spolu¹⁰	kg	9,3	8,5
v tom:			
čerstvé syry a tvarohy¹¹	kg	2,5	2,3
z toho			
Tvarohy ¹²	kg	2,1	1,9
ostatné netavené syry¹³	kg	4,7	4,3
v tom:			
extra tvrdé, tvrdé a polotvrde ¹⁴	kg	2,3	2,1
mäkké a polomäkké ¹⁵	kg	2,4	2,2
Tavené syry¹⁶	kg	2,1	1,9
Sušené a zahustené mlieko¹⁷	kg	1,4	1,6
Smotana ¹⁸	kg	2,4	2,6
Kyslomliečne výrobky¹⁹	kg	12,4	12,2
z toho:			
jogurty ²⁰	kg	6,8	6,9
fermentované smotany ²¹	kg	2,1	2,0
ostatné ²²	kg	3,5	3,3
Ostatné mliečne výrobky²³	kg	0,4	0,8
Maslo²⁴	kg	2,8	

Zdroj: ŠÚ SR

Zdroj: ŠÚ SR 1998-2003 definitívne údaje

Source: Statistical Office of the Slovak republic, years 1998-2003 definitive data

1 Commodity, 2 Unit, 3 Milk and dairy products in milk equivalent excl. butter in kg, 4 Thereof: cow milk, 5 goat milk, 6 sheep milk 7 Milk and dairy products in milk equivalent excl. butter in litres, 8 Market milk in kgs, 9 Market milk in litres, 10 Cheeses and curds in kgs, 11 Thereof: fresh cheeses and curds, 12 Curds, 13 Other non-processed cheeses, 14 Thereof: extra hard, hard and semi-hard cheese, 15 soft and semi-soft cheese, 16 Processed cheeses, 17 Powder and concentrated milk, 18 Cream, 19 Fermented Milk Products, 20 Yoghurts, 21 Fermented Creams, 22 Other Fermented Products, 23 Other Milk Products, 24) Butter